

LBRIS

We know
books

PE ARIPILE VÂNTULUI

MARGARET MITCHELL

Traducere din limba engleză
MARY POLIHRONIADE-LĂZĂRESCU

LITERA
București

Cuprins

Partea întâi.....	7
Partea a doua	169
Partea a treia.....	341

I

Scarlett O'Hara nu era frumoasă, dar bărbații nu-și dădeau seama de asta când erau sub farmecul ei, așa cum erau acum gemenii Tarleton. Pe chipul ei, trăsăturile delicate ale mamei, o aristocrată de origine franceză din regiunea de coastă, nu se armonizau cu trăsăturile greoaie ale tatălui, un irlandez cu obrazul rumen. Totuși avea o față atrăgătoare, cu bărbia ascuțită și fălci puternice. Ochii, puțin migdalați și mărginiți de gene dese, erau de un verde-deschis, fără cea mai mică nuanță căpruie. Sprâncenele, groase și negre, deseneau o neașteptată linie oblică pe pielea albă ca magnolia, acea piele pe care puneau atâta preț femeile din Sud și pe care o apărau eu atâta grijă, cu ajutorul pălăriilor, al vălurilor și al mitenelor, de soarele arzător al Georgiei.

În acea luminoasă după-amiază de aprilie din anul 1861, Scarlett O'Hara, cum stătea între Stuart și Brent Tarleton, pe veranda răcoroasă și umbroasă de la Tara, plantația

tatălui ei, oferea ochilor o imagine încântătoare. Rochia nouă, croită din doisprezece yarzi de muselină verde înflorată, unduia pe cercurile crinolinei și culoarea se armoniza perfect cu aceea a sandalelor de marochin verde cu tocuri joase, pe care tatăl ei i le adusese de curând din Atlanta. Rochia îi scotea în evidență într-un mod fermecător mijlocul, cel mai subțire din trei comitate, și corsajul foarte ajustat învăluia un piept bine dezvoltat pentru o fată de șaisprezece ani. Dar cu tot felul pudic în care-și așezase poalele rochiei, cu tot aerul rezervat pe care i-l dădea părul lins, strâns în coc la spate, cu toată cumințenia mâinilor mici și albe, încrucișate în poală, Scarlett își ascundea cu greu adevărata fire. Pe fața ei, plină de o dulceață studiată, ochii verzi, neastâmpărați și poruncitori, plini de viață, nu se potriveau deloc cu atitudinea ei cuviincioasă. Își datora bunele purtări observațiilor blânde ale mamei ei și disciplinei mai severe exercitate de Mammy, dar ochii îi trădau firea.

Lângă ea, de o parte și de alta, gemenii se lăfăiau în fotolii și, râzând și pălăvrăgind, priveau soarele prin paharele pline cu lichior de mentă. Își încrucișaseră neglijent picioarele lungi și greoaie de călăreți, încălțate cu cizme până la genunchi. În vârstă de nouăsprezece ani, înalți de aproape 1,90 m, cu mâini și picioare lungi și cu mușchii tari, cu fața arsă de soare, părul roșu-închis, privirea veselă și arogantă, îmbrăcați în vestoane identice și cu pantaloni de culoarea muștarului, semănau unul cu altul ca două picături de apă.

Afară, soarele care apunea poleia grădina, luminând copacii încărcăți de flori albe care se profilau în mase compacte pe un fond verde-deschis. Caii celor doi gemeni – niște animale mari, roșcate ca părul stăpânilor lor – erau priponiți pe aleea de trăsuri; lângă ei mârâia haita de câini slabi și nervoși care întovărășeau peste tot pe Stuart și pe Brent. Mai la o parte, cum se cădea unui aristocrat, un câine mare, cu pete negre, stătea culcat cu botul pe labe și aștepta răbdător ca băieții să plece acasă, la cină.

Între câini, cai și gemeni exista o înrudire mult mai adâncă decât aceea rezultând dintr-o permanentă tovărășie. Erau ca

niște animale tinere, nepăsătoare, pline de grație și de nerv, strălucind de sănătate. Băieții erau impetuoși și susceptibili ca și caii lor, dar blânzi cu cei care știau cum să se poarte cu ei.

Deși cei trei de pe verandă fuseseră deprinși din naștere cu viața ușoară de pe plantații și fuseseră serviți din fragedă copilărie de slugi mereu la cheremul lor, pe chipurile lor nu se citea nici moliciune, nici indolență. Aveau puterea și vioiciunea oamenilor de la țară, care și-au petrecut toată viața în aer liber și care nu și-au prea bătut capul cu lucrurile anoste din cărți. Viața în nordul Georgiei, în comitatul Clayton, era încă rustică și, după principiile în vigoare la Augusta, Savannah și Charleston, chiar puțin cam primitivă. Sudiștii din regiunile mai vechi îi priveau de sus pe georgienii din nord, dar aici, în nordul Georgiei, lipsa rafinementelor unei educații alese nu avea însemnătate dacă te arătai la înălțime când trebuia. Ceea ce avea mai ales însemnătate era să cultivi bumbac de bună calitate, să încaleci bine, să tragi bine cu pușca, să fii un bun dansator, să știi să ții tovărășie doamnelor și să bei ca un om de lume, ca un gentleman.

În toate aceste privințe, gemenii se arătau la înălțime, dar în același timp erau cunoscuți pentru totala lor incapacitate de a învăța ceva din cărți. Părinții lor erau oamenii cei mai bogați din comitat, stăpâneau cel mai mare număr de cai și de sclavi, dar cei doi tineri erau mai nepricepuți la gramatică decât cei mai mulți țărani albi săraci din împrejurimi.

Tocmai din cauza asta Stuart și Brent trândăveau în această după-amiază de aprilie, pe verandă, la Tara. Fuseseră eliminați de la universitatea din Georgia, a patra universitate de unde fuseseră dați afară în doi ani. Iar Tom și Boyd, frații lor mai mari, plecaseră împreună cu ei, fiindcă nu voiau să rămână într-o instituție în care gemenii nu erau primiți. Stuart și Brent considerau ultima lor aventură ca o excelentă glumă, și Scarlett, care nu deschisese de bunăvoie o carte de când terminase anul trecut Institutul pentru domnișoare din Fayetteville, lua și ea lucrurile în glumă.

– Știi că puțin vă pasă și că nici lui Tom nu-i pasă că v-au dat afară, zise ea. Dar Boyd? El vrea să studieze și, după ce l-ați silit să părăsească universitatea din Virginia, pe aceea din Alabama și din Carolina de Sud, a trebuit să plece acum și din cea din Georgia. Așa n-o să sfârșească niciodată.

– O, va putea să-și continue Dreptul în biroul judecătorului Parmalee, la Fayetteville, răspunse Brent nepăsător. De altfel, n-are mare importanță. Oricum, ar fi trebuit să ne întoarcem acasă înainte de sfârșitul anului școlar.

– De ce?

– Războiul, prostuțo! Războiul poate izbucni dintr-o zi într-alta, și cred că nu-ți închipui că vreunul dintre noi ar rămâne la universitate în timp de război.

– Știți bine că nu va fi război, zise Scarlett plictisită. Sunt numai vorbe. Nu mai devreme de săptămâna trecută, Ashley Wilkes și tatăl lui i-au spus tatei că delegații noștri la Washington vor ajunge la... un... acord amiabil cu domnul Lincoln cu privire la Confederație. Și apoi, yankeilor le e prea mare frică de noi. Nu va fi război și m-am saturat să tot aud vorbindu-se de el.

– Nu va fi război! exclamă cei doi gemeni indignați, ca și când li s-ar fi luat un bun al lor.

– Ba da, fetițo, are să fie război, zise Stuart. Yankeilor le e poate frică de noi, dar după bombardamentul de alaltăieri și după felul cum generalul Beauregard i-a dat afară din fortul Sumter, vor fi siliți să se bată. Altfel, vor fi considerați de lumea întreagă ca o bandă de lași. Confederații...

Scarlett făcu o mutră plictisită, enervată.

– Dacă mai spuneți o dată cuvântul „război“, mă duc să mă închid în casă. În viața mea nu m-a plictisit un cuvânt mai mult decât cuvântul „război“, afară doar de „secesiune“. Papa vorbește de război de dimineață până seara și toți domnii care vin să-l vadă vorbesc de fortul Sumter, de drepturile statelor sau de Abe Lincoln, de-mi vine să urlu de plictiseală. Și tinerii nu vorbesc decât de asta și de grozăvia lor de trupă. Nu ne-am distrat nicăieri în primăvara asta, fiindcă tinerii n-aveau alt cuvânt pe buze.

Sunt încântată că Georgia a așteptat Crăciunul ca să proclame „secesiunea“, altfel nici una din petrecerile noastre n-ar fi fost reușită. Dacă mai aud cuvântul „război“, intru în casă.

Și Scarlett s-ar fi ținut de cuvânt, căci nu putea urmări multă vreme o conversație al cărei principal subiect nu-l constituia persoana ei. Totuși surâse. Gropițele îi apărură în obraji și genele negre începură să se zbată repede ca niște aripi de fluture. Băieții fură încântați și, așa cum dorise, îi cerură iertare fiindcă o necăjiseră. Nu-i păstrau pică pentru lipsa ei de interes. Dimpotrivă. Războiul îi privea pe bărbați, așa că socotiră atitudinea ei drept o dovadă de feminitate.

După ce manevrase așa încât să-i sustragă de la subiectul plictisitor al războiului, reluă cu interes discuția privitoare la situația actuală a celor doi frați.

– Ce-a spus mama voastră aflând că ați fost dați din nou afară?

Tinerii păreau jenați. Își aminteau de felul cum reacționase mama lor cu trei luni mai înainte, când reveniseră de la universitatea din Virginia, după eliminare.

– Păi, zise Stuart, n-a prea avut ocazia să spună mare lucru. Azi-dimineață, Tom cu Brent și cu mine am plecat de acasă devreme. Nu se sculase încă. Tom s-a dus să facă o vizită familiei Fontaine, iar noi am venit aici.

– Nu v-a spus nimic aseară, când v-ați întors?

– Aseară am avut noroc. Înainte de sosirea noastră aduseseră noul armăsar, pe care l-a cumpărat mama în Kentucky luna trecută. Toată casa era dată peste cap. E un cal superb, Scarlett, trebuie să-i spui tatălui tău să vină să-l vadă îndată ce va putea... Pe drum l-a și mușcat pe grăjdar și i-a călcat în picioare pe doi dintre negrii mamei, care se duseseră să-l ia de la gară, la Jonesboro. Chiar înainte să ajungem acasă, a fost cât pe ce să dărâme grajdul și aproape l-a omorât pe Strawberry, bătrânul armăsar al mamei! Când am sosit, mama era la grajd căutând să-l liniștească cu niște bucăți de zahăr, și pe cuvântul meu că reușea. Negrii făceau niște ochi! Le era atât de frică, încât se agățaseră de grinzile lui, dar mama îi vorbea calului de parcă

ar fi fost o ființă omenească, blând ca un mielușel. Nimeni nu se pricepe la cai mai bine ca mama. Când ne-a văzut a spus: „Pentru numele lui Dumnezeu, ce căutați acasă toți patru? Sunteți mai răi decât cele șapte plăgi ale Egiptului!” Atunci calul a început să sforăie și să zvârle din picioare și mama a zis: „Ieșiți afară! Nu vedeți că e nervos, mititelul de el! Mă voi ocupa de voi mâine-dimineată!” Ne-am dus deci să ne culcăm. Azi-dimineată am șters-o înainte să pună mâna pe noi și l-am lăsat pe Boyd să se descurce.

– Credeți că o să-l bată pe Boyd?

Ca întreg comitatul, Scarlett nu izbutea să se obișnuiască cu felul cum mica doamnă Tarleton își certa fiii, mari acum, și la nevoie le administra lovituri de cravașă la spate.

Beatrice Tarleton era o femeie de acțiune. Ducea în spate nu numai o vastă plantație de bumbac, vreo sută de negri și opt copii, dar și cea mai mare crescătorie de cai din Georgia. Era iute din fire și, scoasă mereu din sărite de deseale trăsnăi ale celor patru fii, socotea că din când în când o mică bătaie dată băieților nu strica, ceea ce n-o împiedica să interzică să fie atins un cal sau un sclav.

– Nu, n-o să-l bată pe Boyd. Nu l-a bătut niciodată prea mult, fiindcă-i cel mai mare, și fiindcă-i cel mai pipernicit din toată droaia, zise Stuart mândru de înălțimea sa. De aceea l-am lăsat acasă, ca să se descurce cu ea. Mama ar trebui să înceteze de a ne mai bate. Avem nouăsprezece ani, Tom are douăzeci și unu. Se poartă cu noi ca și când am avea șase.

– Oare mâine va veni călare pe calul ei cel nou la petrecerea familiei Wilkes?

– Așa vrea, dar tata spune că-i primejdios. De altfel, fetele n-o vor lăsa. Spun că vor reuși s-o ducă cel puțin o dată la o petrecere în trăsură, ca pe o adevărată doamnă.

– Sper că n-are să plouă mâine, zise Scarlett. De o săptămână plouă aproape în fiecare zi. Nimic nu-i mai neplăcut ca un picnic care se sfârșește în casă.

– Mâine va fi frumos și cald ca în iunie, zise Stuart. Privește apusul asta de soare. N-am văzut niciodată un cer mai roșu. Poți întotdeauna prezice vremea după asfințit.

Ochii lor se ațintiră asupra nesfârșitei întinderi a domeniului lui Gerald O'Hara, asupra țarinilor de bumbac proaspăt arate și asupra zărilor roșiatice. Acum, când soarele apunea într-o vălvătaie de flăcări în spatele colinelor, dincolo de râul Flint, căldura de aprilie se schimba încet-încet într-o răcoare ușoară dar binefăcătoare.

În acest an, primăvara venise devreme, întovărășită de ploii calde și scurte, de izbucnirea florilor trandafirii ale piersicilor și de salbele de flori ca stelele care împânziseră balta întunecată și colinele îndepărtate. Arăturile erau aproape sfârșite și splendoarea purpurie a asfințitului accentua culoarea brazdelor de curând răsturnate în argila roșie a Georgiei. Întors de fierul plugurilor, pământul umed și înfometat aștepta semințele de bumbac, bătând în roșu pe creasta nisipoasă a brazdelor, și în purpuriu, în roșu aprins sau în cafeniu acolo unde umbrele cădeau pe marginile brazdelor. Clădirile plantației, cu zidurile lor de cărămidă date cu var, păreau o insulă în mijlocul unei mări roșii dezlănțuite, ale cărei valuri unduioase, sinuoase, pline de vârtejuri, ar fi fost pietrificate în clipa când erau gata să se prăvălească cu spuma lor trandafirie. În această regiune nu existau brazde lungi și drepte, așa cum se puteau vedea în țarinile de argilă gălbuie din șesurile aflate în inima Georgiei, sau în pământul negru și mănos de pe coastă. Aici, în nord, arăturile care unduiau la poalele dealurilor erau crestate de mii de brazde în formă de seceră, ca să împiedice pământul bogat să alunece în albia râurilor.

Era un pământ sălbatic, roșu de culoarea sângelui după ploaie, de culoarea cărămidii în timpul secetei, cel mai bun pământ din lume pentru bumbac. Era o regiune plăcută, cu case albe, țarini pașnice, râuri încete și gălbui, dar o regiune de contraste unde strălucirea soarelui era orbitoare și umbra foarte deasă. Terenurile defrișate și nesfârșitele ogoare de bumbac ale plantațiilor surădeau unui soare cald, domol, binevoitor. La marginea lor se înălțau pădurile virgine, întunecate și răcoase chiar în amiezile cele mai arzătoare, păduri misterioase, puțin sinistre, ai căror pini ce vuiuă păreau să stea de veacuri,

răbdători, de veghe, murmurându-și amenințarea într-un suspin: „Băgați de seamă! Băgați de seamă! Ați fost ale noastre odată. Vă putem lua înapoi“.

La urechile celor trei așezați pe verandă ajungea zgomotul dobitoacelor bătând pământul cu copitele lor, clinchetul tălăngilor, râsul strident și nepăsător al negrilor care se întorceau de la câmp cu catării. Din casă se auzea vocea dulce a mamei lui Scarlett, Ellen O'Hara, chemând-o pe negresa mititică ce-i purta cheile. Vocea ascuțită a copilului răspundea: „Da, doamnă!“ Și se auzeau pașii celor care ieșeau pe ușa din dos mergând spre afumătoare, unde Ellen obișnuia să împartă hrana muncitorilor care veneau de la lucru. Și se auzea zăngănitul argintăriei și clinchetul farfuriilor, în timp ce Pork, valetul principal de la Tara, pune masa pentru cină.

Auzind sunetele acestea, gemenii își dădură seama că era timpul să se întoarcă acasă, dar n-aveau chef să dea ochii cu mama lor și întârziiau pe verandă cu nădejdea că Scarlett îi va pofti la cină.

– Ascultă, Scarlett, în legătură cu petrecerea de mâine, zise Brent. N-aveam de unde să știm că va fi un picnic și un bal mâine-seară. Vei dansa cu noi? N-ai făgăduit toate dansurile tale, nu-i așa?

– Ba da! Cum puteam să știu că veți fi cu toții acasă? Nu era să risc să rămân nedansată, numai ca să vă aștept pe voi doi.

– Tu să rămâi nedansată!

Băieții începură să râdă zgomotos.

– Ascultă, fetiço, va trebui să-mi acorzi mie primul vals, să-i rezervi ultimul lui Stu și să supezi cu noi. Ca la ultimul bal, ne vom așeza pe treptele scării și-i vom cere lui Mammy Jincy să vină să ne mai ghicească o dată.

– Nu-mi place să-mi ghicească Mammy Jincy. Știți că mi-a prezis că am să mă mărit cu un bărbat cu părul negru ca pana corbului și cu mustăți lungi, și mie nu-mi plac bărbații cu părul negru.

– Îți plac cei cu părul roșu, nu-i așa, draga mea? zise Brent surâzând. Hai, făgăduiește-ne că ne vei acorda valsurile și că vei supă cu noi.

– Dacă ne făgăduiești, îți vom spune un secret, zise Stu.

– Ce secret? strigă Scarlett cu o curiozitate de copil.

– E vorba de ce-am auzit ieri la Atlanta, Stu? Dacă-i chestia aceea, știi bine că am făgăduit să nu spunem nimic.

– Domnișoara Pitty ne-a spus-o.

– Domnișoara cine?

– Știi, vara lui Ashley Wilkes, care stă la Atlanta, domnișoara Pittypat Hamilton, mătușa lui Charles și a lui Melanie Hamilton.

– Da, o cunosc, e cea mai proastă cucoană bătrână pe care am văzut-o în viața mea.

– Ei bine, ieri, pe când așteptam trenul la Atlanta, trăsura ei s-a oprit în fața gării. A coborât ca să stea de vorbă cu noi și ne-a încredințat că mâine-seară, la balul familiei Wilkes, se va anunța o logodnă.

– O, știi despre ce-i vorba, zise Scarlett dezamăgită. Se va anunța logodna prostănaclui ei de nepot Charlie Hamilton cu Honey Wilkes. De ani de zile toată lumea știe că vor sfârși prin a se lua, deși Charles n-a avut niciodată aerul că ar fi prea încântat.

– Crezi că e un prostănac? întrebă Brent. Anul trecut, de Crăciun, l-ai lăsat totuși să se cam învârtă în jurul tău.

– Nu-l puteam împiedica, zise Scarlett ridicând nepăsătoare din umeri. Dar, după părerea mea, e un nătărău.

– De altfel, nu se va anunța logodna lui, zise Stuart triumfător, ci logodna lui Ashley Wilkes cu sora lui Charlie, domnișoara Melanie.

Fața lui Scarlett nu se schimbă, dar buzele ei păliră ca ale unei persoane care a primit o lovitură pe cât de puternică pe atât de neașteptată și care, în primul moment, nu înțelege ce s-a petrecut. Privi la Stuart și chipul ei era atât de impasibil, încât tânărul, foarte slab psiholog, crezu că era numai surprinsă și foarte interesată de noutatea pe care i-o adusese.